Załącznik nr 1
do Uchwały nr 214/XXIII/08
Rady Gminy Dębowiec
z dnia 9 grudnia 2008 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI DĘBOWIEC

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Dębowiec, 17 listopada 2008 r.

Spis treści

Wstęp

Opracowanie Planu Odnowy Miejscowości to wyzwanie, przed którym stanęły wszystkie aktywne społeczności lokalne zaangażowane w działania rozwojowe podejmowane na terenie ich małych ojczyzn. Opracowanie, a następnie wdrożenie tego planu, niesie ze sobą określone korzyści.

Przygotowany Plan Odnowy dokonuje podsumowania stanu obecnego oraz wyznacza kierunki rozwoju miejscowości Dębowiec. W dokumencie tym zawarto projekty, które zostały wytypowane do realizacji przez mieszkańców wsi.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, historię, analizę zasobów, analizę SWOT oraz przedsięwzięcia planowane do realizacji w okresie 7 lat od daty przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości. Projekty te zostały zgłoszone przez mieszkańców wsi Dębowiec, a następnie zatwierdzone przez władze Gminy Dębowiec. Są to inwestycje, które zostały uznane przez mieszkańców za najistotniejsze z ich punktu widzenia. Przyczynią się one do poprawy jakości życia oraz zwiększenia atrakcyjności sołectwa Dębowiec. W planie został przedstawiony również szczegółowy system wdrażania, monitorowania oraz oceny realizacji planu, jak również system komunikacji społecznej.

Plan Odnowy Miejscowości Dębowiec ma na celu wzrost standardu życia i pracy, poprzez m.in. realizację zawartych w Planie priorytetowych inwestycji. Planowane przedsięwzięcia mają zaktywizować mieszkańców, a w konsekwencji przyczynić się do podniesienia atrakcyjności całej miejscowości. Poszczególne inwestycje wskazane w tym dokumencie mają na celu odnowę całej miejscowości, co w efekcie ma wzmocnić konsolidację społeczności.

I. Metodologia

Plan Odnowy Miejscowości Dębowiec został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Zgodnie z zapisami tego rozporządzenia Plan zawiera wszystkie wymagane elementy.

Plan Odnowy Miejscowości Dębowiec jest dokumentem strategicznym. Jest on spójny z Narodową Strategią Spójności, Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007 – 2013 oraz wpisuje się w Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013, oś 3 - „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej". Celem tego działania jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi on rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie konsultacji społecznych odbywanych m.in. w formie spotkań z mieszkańcami, a następnie uzgodniony z władzami Gminy Dębowiec.

II. Charakterystyka miejscowości

1. Położenie miejscowości

Gmina Dębowiec jest jedną ze 167 gmin województwa śląskiego, w tym jedną z 96 gmin wiejskich. Leży w trójkącie miast Cieszyn – Skoczów – Strumień. Gmina graniczy z pięcioma jednostkami administracyjnymi: od południa z gminą Goleszów i gminą Cieszyn, od zachodu z gminą Hażlach, od północy z gminą Strumień natomiast od wschodu z gminą Skoczów. Jest najmniejszą gminą powiatu cieszyńskiego.

Rysunek 1. Położenie Gminy Dębowiec w powiecie cieszyńskim.

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dębowiec

Gmina Dębowiec położona jest w południowej części województwa śląskiego. Znajduje się w odległości 70 km od Katowic – stolicy województwa oraz 30 km od Bielska – Białej. Położona jest na granicy Karpat Zachodnich i Kotlin Podkarpackich Zachodnich.

Do Karpat należy występujący na południu fragment Działu Cieszyńskiego wchodzącego w skład Pogórza Śląskiego, natomiast w skład Kotliny Raciborsko – Oświęcimskiej wchodzi północna część gminy należąca do Wysoczyzny Kończyckiej i Doliny Wisły. Gmina Dębowiec należy do Euroregionu „ŚLĄSK CIESZYŃSKI – TESINSKE SLEZSKO". Euroregion leży na obszarze przygranicznym południowej Polski oraz północno-wschodnich Czech, w bliskim sąsiedztwie Słowacji. Rozciąga się na obszarze ok. 1400 km2, który zamieszkuje ponad 680 tys. mieszkańców (z czego 360 tys. przypada na część czeską, a 320 tys. na polską).

Rysunek 2. Położenie Gminy Dębowiec

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dębowiec

Naturalną oś tych terenów tworzy rzeka Olza, nad którą leżą miasta Cieszyn i Český Těšín, niewątpliwie stanowiące serce regionu. Obszar Euroregionu ciągnie się od Godowa i Jastrzębia Zdroju po Istebną i od Bohumina po Hrčavu.

Rzeźba terenu na terenie gminy jest bardzo urozmaicona. Powierzchnia terenu łagodnie

nachylona jest od podnóża Beskidu Śląskiego w kierunku północy. Znajdują się tu liczne potoki, płynące w głębokich dolinach, a największym z nich jest Knajka, stanowiąca źródło zasilania dla licznych stawów hodowlanych.

Rysunek 3. Sołectwa Gminy Dębowiec.

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dębowiec

W podłożu dominują utwory fliszowe w postaci naprzemianległych warstw piaskowców, łupków, margli i wapieni. Występują tu także warstwy dębowieckie, wykształcone w postaci zlepieńców. Głębokie podłoże stanowią utwory karbońskie w postaci wapienia węglowego.

Na obszarze Kotliny Raciborsko – Oświęcimskiej występują 4 rodzaje wód podziemnych:

- dolny poziom wodonośny – nie ma wpływu na stosunki wodne w obrębie gminy ze względu na znaczną głębokość występowania,
- górny poziom wodonośny – zasadniczy poziom wodonośny, zbiornik wody podziemnej w osadach żwirowo – piaszczystych, zalegający na nieprzepuszczalnym podłożu iłów, przykryty utworami nieprzepuszczalnymi,
- poziom wód zawieszonych – związany z wkładami osadów przepuszczalnych

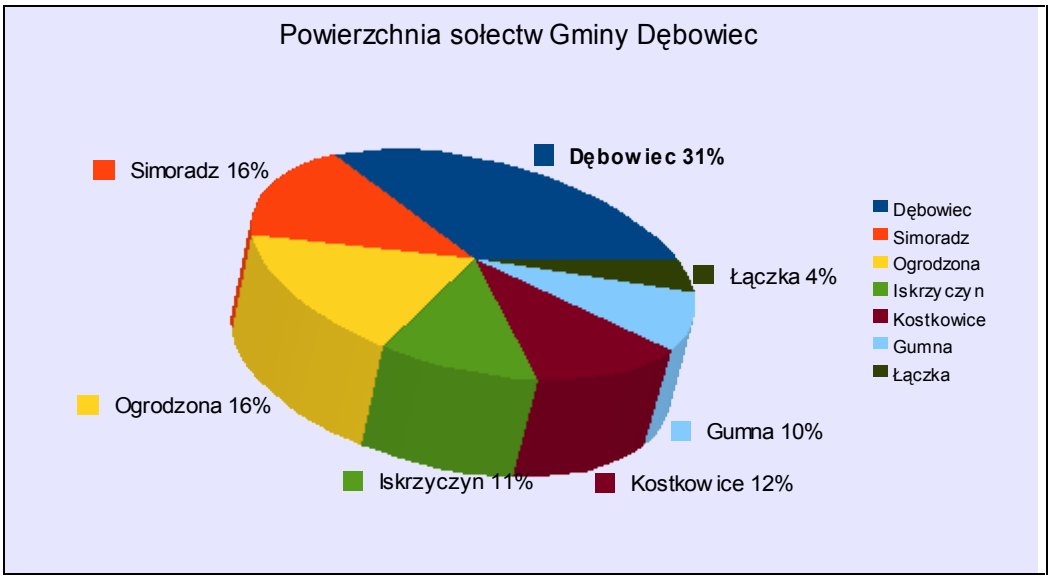
występujących w glinach i pyłach przykrywających poziom zasadniczy, zasilany jest przez infiltracje wód opadowych,

- wody zaskórne – wody przypowierzchniowe, zalegające płytko pod powierzchnią terenu w zagłębieniach terenowych. Ujawniają się szczególnie w okresach wiosennych lub podczas większych opadów atmosferycznych.

Gmina Dębowiec zajmuje obszar 4248 ha, który jest zamieszkały przez 5490 osób (dane UG na koniec 2007 roku). W jej skład wchodzi siedem sołectw: Dębowiec, Simoradz, Ogrodzona, Kostkowice, Iskrzyczyn, Gumna oraz Łączka.

Dębowiec jest największą miejscowością w gminie i zajmuje obszar 1317 ha co stanowi 30,6%. Obszar ten jest zamieszkały przez 1772 osób (32,05 % mieszkańców gminy). Według Krajowego Rejestru Urzędowego Podziału Terytorialnego Kraju (TERYT) wieś Dębowiec składa się z przysiółków: Chodniki, Hersztówki, Łęg oraz Pole.

Wykres 1. Procentowy udział powierzchni poszczególnych sołectw w powierzchni gminy

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dębowiec

2. Historia miejscowości

Pierwsze wzmianki o wsiach wchodzących w skład gminy można spotkać już w roku 1223, gdzie w dokumentach były wymieniane Iskrzyczyn oraz Ogrodzona. Zapisy o Dębowcu pochodzą z roku 1305. Nazwy miejscowości pojawiają się wybiórczo przy różnych okazjach i w zależności od kontekstu oraz okresu, w którym się pojawiają, brzmią inaczej. Jedną z nich jest Dambouczal (prawdopodobnie Dębówdział), od której prawdopodobnie pochodzi nazwa wsi.

Historię Dębowca można podzielić na następujące okresy:

- w 1335 r. wymieniony został w spisie dziesięcin biskupich z kościołów, wśród 12 innych parafii rejonu cieszyńskiego,
- w XVIII w należał do rodu Monnichów, którzy sprzedali wieś Larischom,
- wymieniony został jako obszar, na którym znajdowały się stawy rybne, a prowadzona gospodarka rybacka znajdowała się na tak wysokim poziomie, że zaopatrywano także między innymi Kraków, w drugiej połowie XIX w. wybudowana została przez ewangelików z Dębowca, Kostkowic i Iskrzyczyna szkoła ludowa w Dębowcu, która czynna była do roku 1907 r., kiedy to wybudowano nowe szkoły w Dębowcu, Iskrzyczynie, Simoradzu i Kostkowicach, a istniejącą przekształcono na mieszkanie i salkę dla młodzieży ewangelickiej.

3. Przestrzenna struktura miejscowości

Współczesna polityka kształtowania przestrzeni publicznej w miejscowościach wiejskich na równi z kryterium funkcjonalnym, traktuje kryteria ekologiczne i społeczne.
Kryterium ekologiczne to widzenie organizacji przestrzennej w ścisłym nawiązaniu do wszystkich elementów środowiska geograficznego i środowiska człowieka, do wartości humanistycznych miejsca i regionu. *Kryterium społeczne* z kolei odnosi się do indywidualnych odczuć człowieka, do jego wartości i jego tożsamości kulturowej, politycznej i ekonomicznej, do jego związków ze środowiskiem i poszanowaniem ładu przestrzennego.

Mimo dużych przestrzeni, na jakich położony jest Dębowiec, najważniejsze obiekty użyteczności publicznej znajdują się w ścisłym centrum wsi. Placówki edukacyjne, tj.: gimnazjum, szkoła podstawowa oraz przedszkole są położone tuż obok siebie. Z budynkiem gimnazjum połączona jest sala gimnastyczna, a tuż za nią boisko do piłki nożnej oraz dwa boiska do piłki siatkowej plażowej. Również w samym centrum znajduje się remiza strażacka, a zaraz obok niej Urząd Gminy. Po przeciwległej stronie ulicy mieści się ośrodek zdrowia, apteka oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W niedalekiej odległości od siebie znajdują się dwa sklepy spożywcze. W środku zlokalizowany jest park jubileuszowy. Wszystkie te obiekty znajdują się na niewielkim obszarze. W odległości ok. 500 m od centrum, na ul. Cieszyńskiej, znajdują się dwa kościoły wraz z cmentarzami: rzymsko – katolicki pod wezwaniem Św. Małgorzaty oraz ewangelicko – augsburski.

III. Inwentaryzacja zasobów służąca odnowie wsi

1. Zasoby przyrodnicze

Tereny wsi Dębowiec należą do bardzo atrakcyjnych pod względem przyrodniczym oraz krajobrazowym. Znajdują się tu obszary wchodzące w skład terenów Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Część sołectwa Dębowiec wchodzi w obręb obszaru o nazwie Dolina Górnej Wisły. Zaproponowany on został jako obszar specjalnej ochrony (OSO) zidentyfikowany na podstawie zapisów Dyrektywy Ptasiej. Obszar ten w okresie lęgowym zasiedla co najmniej 1 % populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bączek, bąk, dzierzba czarnoczelna, mewa czarnogłowa, rybitwa białowąsa, rybitwa rzeczna, rybitwa czarna, sieweczka rzeczna, śmieszka, zausznik. W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: muchołówka białoszyjna, krzyżówka, łyska, perkoz. W okresie wędrówek na obszarze tym występuje co najmniej 1 % populacji czapli białej i płaskonosa.

Występują tutaj również pomniki przyrody, takie jak pięć dębów szypułkowych liczących po 300 lat. Istotną część terenów zajmują lasy oraz obszary zakrzewione, które są miejscem polowań dla lokalnego koła łowieckiego. Większa część to lasy państwowe wchodzące w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego" Lasy Beskidu Śląskiego". Lasy te wchodzą w skład obrębu Hażlach (3790 ha), stanowiącego jeden z trzech obrębów Nadleśnictwa Ustroń (11 434 ha). Użytki leśne na ternie gminy Dębowiec zajmują powierzchnię 545 ha,

co stanowi 12,8 % terenu całej gminy. Wszystkie te lasy są lasami chronionymi, określonymi według kategorii ochronności.

Jedyną pozostałością zieleni parkowej jest folwarczny park zabytkowy leżący w Dębowcu. Założony został w XIX w. jako park krajobrazowy z elementami architektonicznymi założenia folwarcznego, częściowo już nieistniejącymi. Obecnie park zachowany jest w postaci szczątkowej.

Zgodnie z uchwałą Rady Gminy z 2000 roku, w centrum wsi powstał „Park Jubileuszowy", który obejmuje tereny o łącznej powierzchni 4,7 ha. Najliczniejsze gatunki występujące w parku to: berberys, tawulec pogięty, wrzos pospolity, żywotnik zachodni, barwinek pospolity. Występują tutaj również pojedyncze okazy takich gatunków jak: cyprysik nutkajski, jarząb brekinia, topola czarna, czeremcha pospolita, magnolia gwiździsta, brzoza karłowata, platan klonolistny. Na terenie parku znajduje się fontanna solankowa. Przebywanie w najbliższej strefie w pobliżu fontanny umożliwia naturalną inhalację dróg oddechowych, podobną do przeprowadzonej w strefie nadmorskiej z tą różnicą, że solanka z Dębowca jest biologicznie czysta i zawiera wielokrotnie większą mineralizację.

Fot. 1. Park Jubileuszowy wraz z fontanną solankową w Dębowcu

Źródło: UG Dębowiec

Projekt parku oprócz zagospodarowania zieleni zawiera również wytyczne dotyczące

budynków, dróg, placów, chodników, obiektów sportowych i małej architektury, które mają służyć poprawieniu estetyki terenu.
Doliną rzeki Knajki ciągną się założone już w XVI w. stawy, które na terenie Dębowca liczą aż 237 ha. Służą one głównie hodowli ryb, której początki sięgają XVI w. Obecnie największym hodowcą ryb jest Gospodarstwo Rybackie w Dębowcu, w którym. prowadzone są wylęgi wielu gatunków ryb słodkowodnych: karpia, tołpygi, amura, karasia, suma europejskiego, szczupaka oraz jesiotra.

Na terenie gminy Dębowiec znajdują się pokłady gazu ziemnego „Dębowiec Śląski" i solanki „Dębowiec II". Złoże gazu obejmuje obszar na terenie Dębowca, Iskrzyczyna oraz Simoradza. Natomiast ze złoża wód leczniczych „Dębowiec II" wydobywa się solankę jodowo – bromową. Od 1963 r. złoża te wykorzystywano do założenia warzelni soli i produkcji soli jodowo – bromowej.

2. Dziedzictwo kulturowe

Najciekawszym zabytkowym budynkiem we wsi jest spichlerz z przełomu XVIII i XIX w. Został on zbudowany z kamienia i cegły na podstawie ośmioboku, uwieńczony baniastym dachem gontowym.

Fot. 2. Stara Szkoła w Dębowcu

Źródło: SP Dębowiec

Do zabytkowych budynków we wsi należy również budynek Szkoły Podstawowej, który

wybudowany został w 1908 r. z okazji 60 - lecia panowania monarchy austriackiego, Franciszka Józefa.

Dębowiec może się również poszczycić bogatymi tradycjami szkolnictwa. Za początek uważa się rok 1807 r., kiedy to powstał pierwszy budynek szkolny. Do tego czasu dzieci uczęszczały do szkoły w sąsiedniej wiosce- Simoradz. W roku 1874 szkołę rozbudowano o 5,8 m na całej szerokości w kierunku wschodnim, w wyniku czego powstała sala lekcyjna o powierzchni 80 m^2. W jednoklasowej szkole uczyło się wspólnie 232 dzieci katolickich i ewangelickich, z Dębowca, Kostkowic oraz Samlowca. Po zakończeniu nauki budynek pozostał własnością miejscowej Parafii Katolickiej. Od roku 1856 do 1908 istniały w Dębowcu dwie szkoły, rzymsko - katolicka oraz ewangelicko – augsburska. Po roku 1870 szkoły wyznaniowe stały się ludowymi, powszechnymi i publicznymi i wtedy też w Dębowcu ukonstytuowała się Rada Szkolna, która posiadała szerokie uprawnienia. W 1902 roku Cesarsko – Książęca Rada Szkolna Krajowa w Opawie wydała rozporządzenie, na mocy którego wybudowano 1905 roku jednoklasową szkołę w Kostkowicach. Postanowiono również wybudować nowy budynek szkolny w Dębowcu, który został oddany do użytku 1 października 1908 r. z okazji 60-lecia panowania cesarza Franciszka Józefa. Nazwano ją Szkołą Jubileuszową. Budynek mieścił trzy sale lekcyjne oraz trzy mniejsze sale wykorzystywane w różnych okresach na przemian jako gabinety lub jednopokojowe mieszkania. Decyzją władz szkolnych nowa szkoła stała się Trzyklasową Ludową Szkołą Publiczną. W roku szkolnym 1913-1914 uczyło się w niej 205 dzieci. W czasie I wojny światowej szkoła służyła jako magazyny oraz koszary wojskowe. Po wycofaniu się wojsk zaczęto usuwać szkody oraz gromadzić potrzebny sprzęt. Nie minęło nawet 20 lat kiedy szkoła ponownie przeżywała wojenne losy. W czasie okupacji niemieckiej zniszczono wszystkie polskie podręczniki, a nauka prowadzona była w języku niemieckim. W grudniu 1944 roku, ze względu na działania wojenne, nauka w szkole została przerwana. W wyniku walk wojennych szkoła została częściowo zniszczona i po raz kolejny zamieniona na koszary. Okupacja Dębowca skończyła się 30 kwietnia 1945 roku. Po wycofaniu się wojsk kierownikiem szkoły został Franciszek Wojaszek, który podjął się zadania zorganizowania życia szkolnego. Ponieważ szkoła nie została bardzo zniszczona, dokonano niezbędnych remontów i już 24 maja 1945 roku młodzież rozpoczęła rok szkolny. Szkoła posiadała 7 klas, a uczyło się w niej 192 dzieci. We wrześniu 1945 roku rozpoczęło działalność przedszkole, które najpierw mieściło się w prywatnym budynku starszego gajowego Józefa Majki, później przez kilka lat w budynku

szkolnym, a jeszcze później w tzw. Baraku. 19 listopada 1960 nastąpiło uroczyste otwarcie budynku przedszkola, jednej z najważniejszych inwestycji oświatowych. Kierownikiem przedszkola była wówczas Olga Sikora.

Na przełomie lat 50-tych i 60-tych istniała na terenie budynku szkoły podstawowej VII klasa wieczorowa dla pracujących, którą w 1962 roku ukończyło 11 absolwentów. Na terenie szkoły prowadzono również młodzieżowe zespoły przysposobienia rolniczego I,II,III stopnia. Od roku 1966/67 szkoła podstawowa była ośmioklasową. Nieustanny brak miejsca spowodował, że zaczęto myśleć o rozbudowie szkoły. I tak, w grudniu 1965 roku zawiązał się Społeczny Komitet Rozbudowy Szkoły Podstawowej w Dębowcu. Niestety, nie udało się zebrać wystarczających funduszy, dlatego w roku 1967 zdecydowano się na generalny remont, dzięki któremu szkoła powiększyła się o nowe sale. W latach 70-tych uruchomiono ognisko przedszkolne, do którego uczęszczały dzieci sześcioletnie. Okres świetności przeżywał szkolny zespół dramatyczny pod kierunkiem Rudolfa Mizi. Organizowano również wycieczki turystyczno – krajoznawcze oraz do zakładów pracy.

W roku 1974 ponownie zaczęto myśleć o budowie nowego budynku szkolnego. 15 stycznia 1977 roku do Gminy Dębowiec przybyła siedmioosobowa poselska podkomisja, która stwierdziła, że obecna szkoła nie nadaje się na zbiorczą jedenastolatkę. Mimo trudnych warunków lokalowych powołano jednak Zbiorczą Szkołę Gminną. W lipcu 1979 przekazano plac pod budowę i dokończono rozpoczęte trzy lata wcześniej prace ziemne. Jednak dalsze prace postępowały bardzo wolno. W 1989 roku w porozumieniu z Kuratorium i Wojewodą Bielskim, władze gminy przejęły prowadzenie budowy nowej szkoły. Przeprowadzono ekspertyzę budowlaną i podjęto decyzję o kontynuowaniu budowy, jednakże pod warunkiem usunięcia szeregu błędów konstrukcyjnych. Uroczystego otwarcia szkoły dokonano 10 listopada 1993 roku, które poprzedziło nabożeństwo ekumeniczne w kościele św. Małgorzaty. Po wielu latach marzeń uczniów, rodziców oraz nauczycieli, dnia 20 maja 1998 roku dokonano otwarcia sali gimnastycznej.

W grudniu 2000 roku, Zarząd Gminy zdecydował o remoncie budynku szkoły z 1908 roku. W jego wyniku 3 września 2001 roku, po ośmiu latach przerwy, w murach starej szkoły znów zabrzmiał dzwonek.

W centrum wsi znajduje się odsłonięty w roku 1991 głaz z tablicą pamiątkową. Upamiętnia on zdarzenie, które miało miejsce w czasie II Wojny Światowej, kiedy to 15 lutego 1941 r., z powodu błędu nawigacyjnego, dokonano tu zrzutu cichociemnych. Obecnie co roku przy głazie odbywa się uroczystość upamiętniająca to zdarzenie. Biorą w niewj udział

przedstawiciele kombatantów Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej im. „Ziemi Cieszyńskiej”, władze gminy oraz młodzież szkolna z Dębowca.

3. Obiekty i tereny

Przez teren gminy biegną trasy rowerowe Euroregionu „Śląsk Cieszyński” o łącznej długości 18,8 km. Subtrasa 11Y liczy 11,3 km, Subtrasa 13Z 4,4 km oraz Subtrasa 124N o długości 3,1 km. Łączna długość tras Euroregionu na terenie wszystkich gmin wynosi 385,7 km.

Trasa 11Y łączy rejon południowy zbiornika Goczałkowickiego z przejściem granicznym w Cieszynie. Na terenie gminy trasa przebiega przez Dębowiec wzdłuż drogi powiatowej nr 04157, a następnie w kierunku południowym wzdłuż stawów, łącząc się z drogą lokalna na terenie Zamarsk.
Trasa 13Z Jastrzębie Zdrój – Ustroń, prowadzi wzdłuż dróg lokalnych od granicy gminy Zebrzydowice, poprzez Kończyce, Hażlach, Zamarski, Gumna, Ogrodzona w kierunku gminy Goleszów. Na terenie gminy Dębowiec przeważnie prowadzi drogami lokalnymi poza małym odcinkiem drogi powiatowej nr 04157.
Trasa 124N prowadzi z Kaczyc do Dębowca, przez Kończyce Wielkie. Po przecięciu drogi wojewódzkiej nr 938 Pawłowice Śląskie – Cieszyn, wiedzie ul. Skoczowską na terenie Gminy Hażlach. Następnie trasa wpada do Dębowca, gdzie ul. Katowicką dochodzi do centrum wsi.

4. Infrastruktura społeczna

Infrastruktura oświaty

Na terenie gminy Dębowiec znajduje się 9 publicznych placówek oświatowych: 1 gimnazjum, 4 szkoły podstawowe i 4 przedszkola. Do przedszkoli na ternie gminy uczęszcza 173 dzieci, do szkół podstawowych 376, a do gimnazjum 252 uczniów.
Edukacja w dębowieckim Przedszkolu Publicznym odbywa się w trzech grupach wiekowych i obejmuje 78 dzieci. Z oferty edukacyjnej Szkoły Podstawowej w Dębowcu w roku szkolnym 2008/2009 korzysta 158 dzieci z terenu Dębowca, Kostkowic oraz Gumien, a dyrektorem placówki jest pani Katarzyna Rymar. W sołectwie Dębowiec znajduje się również gimnazjum, którego dyrektorem jest pani Felicja Dudzińska. Szkoły mają do dyspozycji salę gimnastyczną, boisko do piłki nożnej oraz dwa piaszczyste boiska do piłki siatkowej. Młodzież po ukończeniu gimnazjum kontynuuje naukę w szkołach cieszyńskich, skoczowskich oraz w Międzyświeciu. Najczęściej wybór pada na średnie szkoły zawodowe oraz licea ogólnokształcące, coraz mniejszy odsetek absolwentów gimnazjów pobiera naukę w szkołach zawodowych. Jedynym publicznym środkiem transportu jest autobus, którym to większość dzieci oraz młodzieży dojeżdża do szkół.

Infrastruktura ochrony zdrowia

W Dębowcu znajduje się budynek Ośrodka Zdrowia, w którym znajduje się Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Zatrudnionych w nim jest 5 lekarzy oraz stomatolog. Po godzinie 18 oraz w sobotę, niedzielę i święta pacjenci z bólem i z zachorowaniami zagrażającymi zdrowiu i życiu przyjmowani są w Ambulatorium Pogotowia Ratunkowego w Skoczowie, bądź też Szpitala Śląskiego w Cieszynie.
W budynku tym mieści się również apteka oraz gabinet rehabilitacyjny. Jest tu również siedziba Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Infrastruktura kultury

Jedynym ośrodkiem kulturalnym na terenie wsi jest Gminna Biblioteka Publiczna. Oprócz wypożyczalni książek prowadzi również zajęcia edukacyjne dla dzieci.

5. Infrastruktura techniczna

Powiązania drogowe pomiędzy poszczególnymi sołectwami oraz z ościennymi gminami zapewnia układ drogowy, na który składa się 99,7 km dróg. Z tego 75 km to drogi gminne, a 24,7 km – drogi powiatowe. Ponadto przez południową część gminy przebiega znacząca w powiązaniu przestrzennym droga krajowa nr 1 Cieszyn – Gdańsk, na odcinku o długości 5,3 km.

Przez teren gminy Dębowiec przebiegają trzy wodne rurociągi magistralne relacji Pogórze – Cieszyn. Zaopatrzenie w wodę oraz eksploatację sieci wodociągowej wykonują Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej Sp. z o.o. z siedzibą w Ustroniu, w oparciu o lokalne ujęcia wody w Dębowcu (Stacja Uzdatniania Wody) oraz w Ogrodzonej. SUW Dębowiec dostarcza miesięcznie około 1 890 m3 wody dla sołectw: Dębowiec, Simoradz, Iskrzyczyn, Gumna oraz Kostkowice. Znaczna część z wcześniej używanych studni jest nieczynna.

Gmina Dębowiec nie posiada kompleksowego rozwiązania dla gospodarki ściekowej. Dębowiec jest w niewielkim stopniu skanalizowany. Znajduje się tu mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków, obsługująca zabudowania mieszkalne w ramach wykonanych ciągów kanalizacyjnych.
Wszystkie budynki mieszkalne posiadają własne indywidualne systemy grzewcze, zasilane przeważnie paliwem stałym lub gazowym.

Zaopatrzenie w gaz na terenie sołectwa Dębowiec realizowane jest w oparciu o średnioprężną sieć gazową wyprowadzoną ze stacji redukcyjno – pomiarowej (SRP) w Dębowcu.

Zaopatrzenie w energię elektryczną zapewnia GPZ Cieszyn – Mnisztwo poprzez napowietrzną i kablową sieć rozdzielczą 15 kV. Stacje transformatorowe wykonane są w większości jako napowietrzne słupowe. Na terenie Dębowca znajduje się 16 stacji transformatorowych.

Dębowiec obsługiwany jest przez łączność przewodową, realizowaną przez Telekomunikację Polską S.A. oraz łączność bezprzewodową realizowaną przez sieci telefonii komórkowej.

Nie składuje się odpadów bytowych na terenie wsi. Usuwanie odpadów odbywa się poprzez gromadzenie w indywidualnych pojemnikach odpadów bytowych, które są okresowo wywożone przez firmy koncesjonowane przez Urząd Gminy na podstawie indywidualnych umów na wywóz śmieci.

6. Gospodarka i rolnictwo

Na koniec roku 2006 na terenie gminy było zarejestrowanych 485 podmiotów gospodarki narodowej, zarejestrowane w rejestrze REGON. Zdecydowaną większość stanowiły podmioty należące do sektora prywatnego (470). W tej grupie zdecydowanie dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (392).

Tabela 1. Rodzaje działalności gospodarczej w Gminie Dębowiec zgodnie z PKD

Rodzaje działalności gospodarczej (stan na 2006 r.)	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Łącznie
A – rolnictwo. Łowiectwo i leśnictwo	0	21	21
D – przetwórstwo przemysłowe	0	80	80
E – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1	1	2
F – budownictwo	0	68	68
G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	0	141	141
H – hotele i restauracje	0	19	19
I – transport, gospodarka	0	33	33
J – pośrednictwo finansowe	0	10	10
K – obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	1	45	46
L – administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	2	6	8
M – edukacja	9	5	14
N – ochrona narodowa i pomoc społeczna	1	6	7
O – działalność usługowa, komunalna społeczna i indywidualna, pozostała	1	35	36
Suma	**15**	**470**	**485**

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Jak wynika z powyższej tabeli, najliczniejszą branżą w gminie Dębowiec jest handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego. Ważną część działalności gospodarczej stanowią również przetwórstwo przemysłowe oraz budownictwo.
Wykres

Od roku 1999 liczba podmiotów gospodarczych znacznie wzrosła. Jednak od 2002 r. notuje się stały spadek podmiotów z sektora prywatnego.

Rolnictwo

Wieś ma charakter rolniczy, czemu sprzyjają dobre gleby. Użytki rolne na terenie gminy zajmują aż 3150 ha, z których 2140 to grunty orne, a 1010 to użytki zielone. W północno – zachodniej części gminy występują gleby bielicowe, natomiast na pozostałym obszarze głównie gleby brunatne, którym towarzyszą rędziny brunatne, a na obszarze dna doliny Knajki występują mady.
Dominującą formą produkcji roślinnej jest uprawa zbóż towarowych i paszowych oraz rzepaku, a w mniejszym stopniu okopowych oraz sadowniczych. Produkcją zwierzęcą jest chów bydła mlecznego.

7. Kapitał społeczny i ludzki

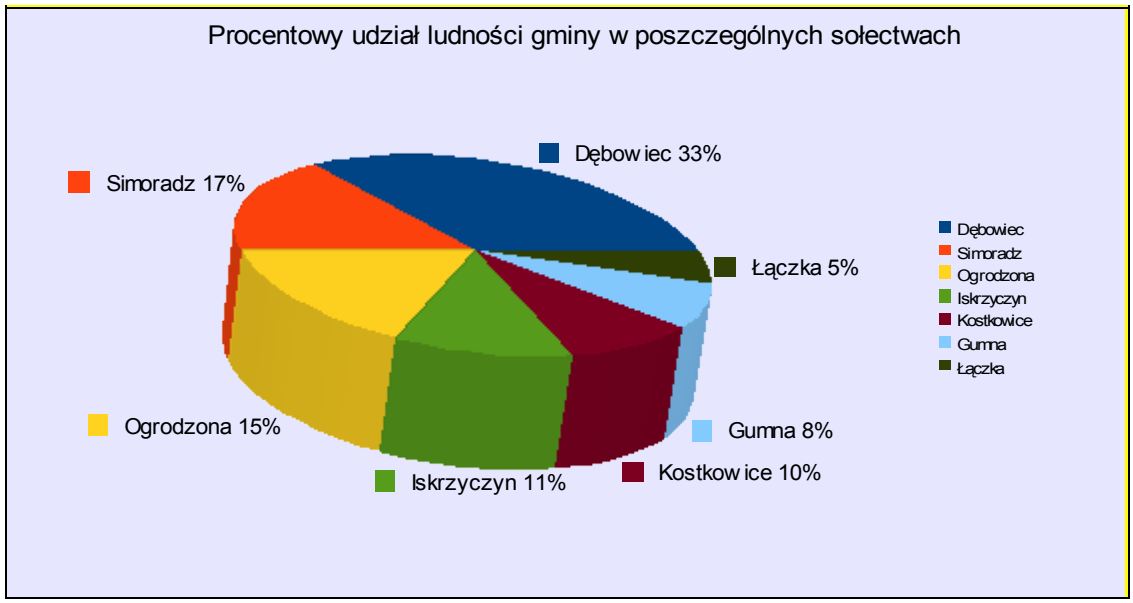
Jak wynika z danych Urzędu Gminy Dębowiec, na koniec 2007 r. na terenie gminy było zameldowanych 5490 osób. Najliczniejszą grupę stanowili mieszkańcy Dębowca. Stanowili oni aż 32,7% ogółu mieszkańców gminy. Drugi pod tym względem Simoradz liczył prawie o połowę mniej mieszkańców. Najmniej licznym sołectwem jest Łączka, w której zameldowanych było tylko 290 osób.

Tabela 2. Liczba ludności w gminie Dębowiec

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Dębowiec	1706	1705	1738	1751	1755	1772	1796
Simoradz	970	977	987	996	985	985	958
Ogrodzona	857	852	838	854	842	842	840
Iskrzyczyn	592	594	612	608	624	624	630
Kostkowice	516	518	530	525	521	521	535
Gumna	392	397	414	420	431	431	441
Łączka	287	289	288	298	291	291	290
Razem	**5320**	**5332**	**5407**	**5452**	**5449**	**5466**	**5490**

Źródło: Urząd Gminy Dębowiec

Wykres 2. Procentowy udział ludności poszczególnych sołectw

Źródło: Urząd Gminy Dębowiec

Analiza struktury wieku mieszkańców pokazuje, że najliczniejszą grupę wiekową stanowią mieszkańcy od 25 do 29 roku życia. Równie znaczną grupę stanowią mieszkańcy w wieku 15 – 19 oraz 20 – 24. Łącznie te grupy wiekowe stanowią 25% populacji gminy. Połowa mieszkańców to osoby do 34 roku życia, druga połowa to osoby powyżej tego wieku.

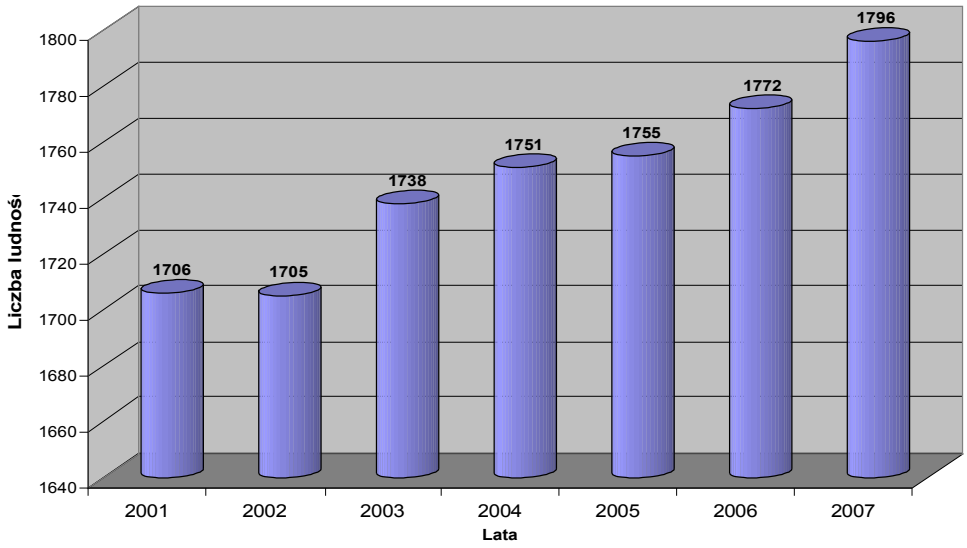
Tabela 3. Ludność gminy Dębowiec według grup, wieku i płci

Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Udział w %
0-4	289	153	136	5,2
5-9	350	193	157	6,4
10-14	402	215	187	7,3
15-19	455	225	230	8,3
20-24	446	213	233	8,1
25-29	473	259	214	8,6
30-34	395	183	212	7,2
35-39	359	180	179	6,5
40-44	382	186	196	6,9
45-49	399	202	197	7,2
50-54	401	209	192	7,3
55-59	285	135	150	5,2
60-64	202	93	109	3,7
65-69	204	92	112	3,7
70 i więcej	464	175	289	8,4
Ogółem	**5 506**	**2 713**	**2 793**	**100**

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Notowany jest stały wzrost liczby mieszkańców w gminie, jak również we wsi Dębowiec. W przedziale czasowym 2001-2007 r. liczba mieszkańców Dębowca wzrosła o 90 osób, natomiast w gminie o 170 osób. Wynika to zarówno z dodatniego przyrostu naturalnego, (wyjątek stanowi tylko rok 2006, w którym liczba urodzeń była taka sama jak liczba zgonów), jak również z migracji ludności. Potwierdza to tezę, że gmina Dębowiec należy do gmin o dużej atrakcyjności zamieszkania. Wynika to również z faktu, że w ostatnich latach tereny wiejskie stały się dużo bardziej atrakcyjne dla mieszkańców miast.

Wykres 3. Liczba ludności w sołectwie Dębowiec w latach 2001 - 2007

Wyraźną tendencją jest spadek odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrost tego wskaźnika jeśli chodzi o osoby w wieku produkcyjnym Jest to jednak tendencja zachodząca na terenie całego kraju, a związane to jest głównie z wyżem demograficznym, mającym miejsce w latach osiemdziesiątych.

Tabela 4. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym

Ludność	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.
Wiek przedprodukcyjny (0-17 lat)	1 434	1 443	1 385	1 355	1 316
	26,7 %	26,3 %	25,1 %	24,6 %	23,9%
Wiek produkcyjny (18-59/64 lat)	3 178	3 288	3 349	3 377	3 413
	59,3 %	60 %	61 %	61,4 %	62 %
Wiek poprodukcyjny (60/65 i więcej lat)	749	752	764	769	777
	14 %	13,7 %	13,9 %	14 %	14,1 %

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Bezrobocie

Jak wynika z raportu przygotowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie na koniec lipca 2008 r., z terenu gminy było zarejestrowanych 122 bezrobotnych osób. Ponad 73% tej grupy stanowiły kobiety. Tylko 28 osób posiadało prawo do zasiłku. W powiecie cieszyńskim natomiast zarejestrowanych było 4472 osób. Na koniec sierpnia stopa bezrobocia w Polsce wyniosła 9,3 %, w województwie śląskim 7,0 %, a w powiecie cieszyńskim 7,4 %.

Wykształcenie

Według danych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (35,8%). Równie liczną grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym oraz bez wykształcenia (34,1%), natomiast tylko 5,1% mieszkańców mogło się pochwalić wykształceniem wyższym, 23,5% średnim oraz 1,5% policealnym. Dane to nie wypadają zbyt korzystnie na tle powiatu cieszyńskiego ani kraju, gdzie procent mieszkańców bez wykształcenia oraz z wykształceniem podstawowym jest znacznie niższy (29,6% dla powiatu oraz 32,5% dla kraju). Również procent osób z wykształceniem wyższym jest niższy niż w powiecie (8,0%) oraz w Polsce (10,1%).

Organizacje

Na terenie Dębowca działa stosunkowo duża liczba organizacji. Są to:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Dębowcu,
- Ludowy Klub Sportowy „Strażak" Dębowiec,
- Zespoły Regionalne „Dębowiec" oraz „Mali Dębowczanie",
- Koło Gospodyń Wiejskich w Dębowcu,
- Uczniowski Klub Sportowy „Dębowianka",
- Klub Sportowy „Gryf" w Dębowcu.

Organizacje te stale włączają się w życie gminy. Biorą one zawsze czynnie udział w imprezach organizowanych na terenie gminy (Dożynki, Spartakiada Sołectw).

Ochotnicza Straż Pożarna w Dębowcu

Ochotnicza Straż Pożarna w Dębowcu została powołana już 20 lipca 1905 roku. Strażacy posiadali wówczas ręczną sikawkę, która została usprawniona jako pompa ssąco - tłocząca i służyła aż do 1913 roku. Działalność straży na jakiś czas przerwał wybuch I Wojny Światowej, ale po wojnie wznowiono działalność i w roku 1924 założono komitet budowy nowej strażnicy. Niestety, wybuch II Wojny Światowej znowu przerwał formalną działalność straży. Obecnie OSP w Dębowcu liczy 43 czynnych członków, 11 honorowych oraz 8 wspierających. Naczelnikiem straży jest pan Stanisław Wawrzyczek, a prezesem pan Edward Wigłasz.

Pierwszym wozem zakupionym przez jednostkę OSP w Dębowcu był samochód Chevrolet, który został przystosowany do celów bojowych i oddany do użytku w październiku 1958 roku.

Fot. 3. Uroczyste przekazanie wozów strażackich.

Źródło: www.debowiec.cieszyn.pl

Obecnie do dyspozycji miejscowych strażaków są dwa wozy bojowe: Volkswagen Transporter oraz nowoczesny Mercedes Atego, który został zakupiony 24 lipca 2007 roku. Uroczyste przekazanie obu wozów odbyło się 23 września 2008 roku.

Ludowy Klub Sportowy „Strażak" Dębowiec

Początki klubu sięgają 1947 roku, kiedy to pracownicy szybów gazowo – naftowych z Krosna zakładają klub Górnik Dębowiec. W latach 50-tych ubiegłego wieku klub przestaje jednak istnieć. W roku 1960 młodzi działacze z Dębowca zakładają klub LKS „Zorza" Dębowiec. W latach 70 klub zmienia nazwę na „Zgoda" i otrzymuje pomoc finansową od Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej „Zgoda" Dębowiec. Niestety, ze względu na prowadzone budowy szkoły i sali gimnastycznej, zostaje zajęty teren boiska. Po blisko 12 latach, z inicjatywy działaczy i zarządu miejscowej OSP, w 1995 roku zawiązuje się Klub Sportowy „Strażak", a rok później rusza budowa obecnego boiska sportowego. Obecnie klub prowadzi sekcję piłkarską, która ma trzy drużyny: seniorów, juniorów oraz trampkarzy.

Występują one w rozgrywkach piłkarskich Skoczowskiego Podokręgu Piłki Nożnej.

Zespół Regionalny „Dębowiec" oraz „Mali Dębowczanie"

Dziecięcy Zespół Regionalny „Dębowiec" został założony 15 maja 1999 r. przez panią Joannę Czendlik. Celem zespołu jest popularyzowanie piękna folkloru Ziemi Cieszyńskiej. poprzez naukę tańców, pieśni oraz gwary.

Fot. 4. Zespół Regionalny „Dębowiec"

Źródło: ZR „Dębowiec"

Od pięciu lat zespół może uczestniczyć w przeglądach zespołów folklorystycznych gdyż posiada własną kapelę ludową, którą tworzą członkowie zespołu. W 2006 roku wzbogacił się o nowe stroje wraz z butami i ozdobami, a także o nowe instrumenty. Od 2008 roku zespół został podzielony na trzy grupy wiekowe: „Dębowiec" - dzieci z klas IV SP – I klasy gimnazjum, „Mali Dębowczanie" - klasy I - III SP oraz przedszkolaki, które jeszcze nie mają nazwy. Obecnie w zespołach tych występuje łącznie 68 dzieci w wieku od 4 do 13 lat.

Oprócz występów podczas przeglądów, zespoły prezentują swoje programy artystyczne na wielu uroczystościach gminnych, jak: " „Dzień Seniora", „Złote Gody", „Dożynki Gminne" oraz podczas uroczystości szkolnych. Zespoły zdobyły wiele nagród oraz wyróżnień, m.in. podczas Międzynarodowego Przeglądu Zespołów Folklorystycznych

„Złoty Kłos” w Zebrzydowicach, Wojewódzkiego Przeglądu Dziecięcych Zespołów Folklorystycznych w Wiśle oraz wielu innych.

Aktywność obywatelska

Ważnym wskaźnikiem społecznego zaangażowania mieszkańców poszczególnych jednostek administracyjnych jest udział w wyborach. Na potrzeby niniejszego opracowania zestawiono frekwencję wyborczą Dębowca na tle innych miejscowości Gminy Dębowiec. Przyjęto, że frekwencja wyborcza to proporcja liczby osób, które oddały głos, w stosunku do osób uprawnionych do głosowania. Dla potrzeb zestawienia przyjęto wybory samorządowe jako najistotniejsze z punktu widzenia rozwoju lokalnego i zainteresowania nim mieszkańców. Uwzględniono wybory samorządowe z roku 1998, 2002 oraz 2006 roku.

Tabela 5. Frekwencja w wyborach samorządowych w Gminie Dębowiec

	2006 r.	2002 r.	1998 r.
Dębowiec	**59,50%**	**56,82%**	**53,57%**
Simoradz	49,22%	48,03%	51,63%
Iskrzyczyn	50,94%	55,45%	57,71%
Ogrodzona	42,86%	39,78%	41,61%
Kostkowice	55,78%	51,90%	55,91%
Gumna	41,94%	42,05%	53,87%
Łączka	55,20%	54,84%	49,28%

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza

Jak pokazuje powyższa tabela, mieszkańcy Dębowca bardzo licznie uczestniczyli w wyborach.

Bardzo dobrze, jeżeli chodzi o frekwencję wyborczą, wypada również gmina. W wyborach samorządowych w dniu 12 listopada 2006 r. frekwencja wyniosła 51,98 % i była zdecydowanie wyższa od krajowej (45,99%), wojewódzkiej (39,98%) oraz powiatowej (45,37%). Była ona jedną z najwyższych frekwencji w powiecie cieszyńskim.

Tabela 6. Frekwencja w wyborach samorządowych w powiecie cieszyńskim

Nazwa	Liczba wyborców	Liczba kart wydanych	Liczba obwodów głosowania	Frekwencja
gm. Brenna	7793	4130	15	53,00%
gm. Chybie	7054	3393	6	48,10%
gm. Dębowiec	**4196**	**2181**	**7**	**51,98%**
gm. Goleszów	9771	4313	12	44,14%
gm. Hażlach	7434	3010	7	40,49%
gm. Istebna	8416	4773	6	56,71%
gm. Skoczów	20241	9263	18	45,76%
gm. Strumień	9272	4523	7	48,78%
gm. Zebrzydowice	9704	4300	7	44,31%
m. Cieszyn	28712	11389	27	39,67%
m. Ustroń	12591	5422	11	43,06%
m. Wisła	9115	4237	8	46,48%

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza

Opieka Społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowcu powołany został uchwałą Gminnej Rady Narodowej w Dębowcu Nr 45/XI/90 z dnia 27 kwietnia 1990r. Wykonuje on zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Głównym zadaniem GOPS jest pomoc osobom i rodzinom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie pokonać własnymi środkami.

Tabela 7. Struktura rodzin ubiegających się o pomoc społeczną

Rok	Rodziny z dziećmi	Rodziny niepełne	Osoby samotne	Rodziny emerytów i rencistów
2006	**124**	**24**	**7**	**36**
2007	**95**	**22**	**8**	**15**

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Do głównych problemów społecznych występujących w Gminie Dębowiec można zaliczyć: ubóstwo, uzależnienia, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, bezdomność oraz starzenie się społeczeństwa.

Tabela 8. Powody ubiegania się o zasiłek na terenie Gminy Dębowiec

	2006		2007	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
bezrobocie	135	523	59	242
bezdomność	2	2	2	2
niepełnosprawność	17	53	30	103
długotrwała choroba	7	28	42	142
ochrona macierzyństwa	28	168	39	221
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w tym:	29	99	23	89
rodziny niepełne	24	68	22	82
rodziny wielodzietne	116	574	84	440
alkoholizm	13	49	7	22
zdarzenia losowe	0	0	0	0
trudności po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	0	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Tabela 9. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w rozbiciu na sołectwa w 2007 roku

Sołectwo						
Dębowiec	Ogrodzona	Simoradz	Iskrzyczyn	Kostkowice	Gumna	Łączka
33	16	11	12	24	8	9

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej niewątpliwie dają obraz zjawisk oraz problemów występujących w gminie. Określenie tychże problemów jest podstawą do formułowania lokalnej polityki społecznej.

IV. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z podstawowych metod analizy strategicznej. Przy jej pomocy określono mocne oraz słabe strony, jak również szanse oraz zagrożenia dla sołectwa Dębowiec.

- **MOCNE STRONY** (czynniki wewnętrzne pozytywne) - to walory sołectwa, które w sposób pozytywny wyróżniają ją w otoczeniu i spośród konkurencji.
- **SŁABE STRONY** (wewnętrzne negatywne) - są konsekwencją ograniczeń zasobów i niedostatecznych kwalifikacji. Każda organizacja posiada takie aspekty funkcjonowania, które ograniczają jej sprawność, ale szybkie i obiektywne rozpoznanie oraz zdefiniowanie może łatwo ograniczyć ich negatywny wpływ.
- **SZANSE** (zewnętrzne pozytywne) - to zjawiska i tendencje w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju sołectwa oraz osłabią zagrożenia.
- **ZAGROŻENIA** (zewnętrzne negatywne) - to wszystkie czynniki zewnętrzne, które postrzegamy jako bariery dla rozwoju sołectwa, utrudnienia, dodatkowe koszty działania.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
● bardzo dobre położenie geograficzne, blisko granicy z Czechami oraz dużych miast, ● dobry układ oraz stan dróg, połączenie z dużymi miastami (Bielsko – Biała, Katowice), bliskość drogi S1 ● atrakcyjne środowisko przyrodnicze i krajobrazowe ● dobre warunki do uprawiania turystyki (bliskość Beskidów, wyciągów narciarskich) ● pokłady wód jodowo – bromowych z możliwością wykorzystania na cele lecznicze oraz turystyczne, ● duża ilość organizacji społecznych, ● bogate tradycje edukacyjne (200 lat szkolnictwa) ● korzystna struktura wieku mieszkańców, ● rozbudowana sieć wodociągowa oraz zgazyfikowanie, ● rosnąca liczba ludności, ● zgodne współżycie mieszkańców wielu religii, ● sprzyjające warunki dla rozwoju agroturystyki,	● słaba baza noclegowa oraz gastronomiczna, ● brak Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, ● brak sieci kanalizacyjnej w części gminy, ● skromna oferta edukacyjna, ● brak wyraźnej specjalizacji produkcji rolnej, ● niski wskaźnik przedsiębiorczości na tle powiatu cieszyńskiego.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
● wykorzystanie złóż solanek, gazu ● możliwość pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych (RPO WŚ, PROW) ● zawiązanie Lokalnej Grupy Działania „Cieszyńska Kraina” w ramach PROW, ● atrakcyjne położenie, cenne walory przyrodnicze, ● wysoka dynamika wzrostu gospodarczego w Polsce, ● rozwój technologii informatycznych oraz telekomunikacyjnych, ● rosnące zainteresowanie kapitału zewnętrznego w inwestowanie na terenach wiejskich	● wysoka konkurencyjność innych gmin przy pozyskiwaniu funduszy unijnych, ● ograniczone możliwości finansowania projektów ze środków budżetu gminy, ● spadek opłacalności produkcji rolnej, ● zanieczyszczenia środowiska wynikające z dużego ruchu na drodze S1, ● napływ towarów rolnych spoza województwa śląskiego, ● emigracje wykształconej ludności, ● brak dobrze wykwalifikowanej kadry doradczej w zakresie pozyskiwania funduszy UE

V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

Lp.	Nazwa projektu	Lata realizacji	Koszt realizacji PLN	Cel projektu	Źródło finansowania
1	Budowa kanalizacji sanitarnej wzdłuż ul. Cieszyńskiej w Dębowcu	2009 – 2012	5 500 000	społeczny, gospodarczy	PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej
2	Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego ze sztuczna nawierzchnią w Dębowcu	2009 – 2010	600 000	społeczny, edukacyjny, rekreacyjny	RPO WŚ lub PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi
3	Wymiana wiaty przystankowej wraz przebudową zatoczki autobusowej przy ul. Szkolnej	2008 – 2009	300 000	społeczny, gospodarczy	RPO WŚ 6.2.2 Rewitalizacja - „małe miasta” lub PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi
4	Budowa chodnika wzdłuż ul. Katowickiej do skrzyżowania z ul. Polną w Dębowcu	2012 – 2013	100 000	społeczny	PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi
5	Budowa chodnika na ul. Cieszyńskiej od centrum do bloku spółdzielczego	2012 – 2013	100 000	społeczny	PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi
6	Budowa bieżni lekkoatletycznej	2008 – 2009	85 000	edukacyjny, rekreacyjny	PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi
7	Budowa oświetlenia na ul. Osiedlowej w Dębowcu	2013	50 000	społeczny	PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi
8	Budowa oświetlenia na ul. Polnej w Dębowcu	2013	50 000	społeczny	PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi
9	Budowa zjazdu z drogi powiatowej i drogi dojazdowej wewnętrznej do parkingu wraz z chodnikiem przy Szkole Podstawowej w Dębowcu	2008 – 2009	60 000	społeczny, gospodarczy, edukacyjny	Urząd Gminy Dębowiec
10	Budowa placu zabaw w Parku Jubileuszowym w Dębowcu	2009	30 000	rekreacyjny, edukacyjny	RPO WŚ 6.2.2 Rewitalizacja - „małe miasta” lub PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi

Lp.	Nazwa projektu	Lata realizacji	Koszt realizacji PLN	Cel projektu	Źródło finansowania
11	Monitoring wizyjny	2009	12 881	społeczny	RPO WŚ 6.2.2 Rewitalizacja - „małe miasta”
12	Budowa trybun boiska piłkarskiego	2009 – 2010	40 000	rekreacyjny, edukacyjny	RPO WŚ 6.2.2 Rewitalizacja - „małe miasta” lub PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi
13	Uzupełnienie roślinności w Parku Jubileuszowym w Dębowcu	2009	10 000	społeczny	RPO WŚ 6.2.2 Rewitalizacja - „małe miasta”
14	Budowa chodnika wzdłuż ul.Skoczowskiej	2010	100 000	społeczny	PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi
15	Budowa chodnika wzdłuż ul. Szkolnej	2010	100 000	społeczny	PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi
16	Remont oświetlenia na ul. Cieszyńskiej	2010	50 000	społeczny	PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi
17	Poprawa bezpieczeństwa pieszych w centrum Dębowca	2011	25 000	społeczny	PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi lub Urząd Gminy Dębowiec
18	Remont ogrodzenia przy szkole podstawowej i przedszkolu	2012	50 000	społeczny	Urząd Gminy Dębowiec
19	Budowa oświetlenia na ul. Rajskiej oraz ul. Żniwnej	2011	50 000	społeczny	PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi
20	Dostosowanie budynku Ośrodka Zdrowia w Dębowcu dla potrzeb osób niepełnosprawnych	2009	200 000	społeczny	PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi lub PFRON
21	Dostosowanie budynku Urzędu Gminy dla potrzeb osób niepełnosprawnych	2009	105 000	społeczny	PROW 2007 – 2013 OŚ 3 Odnowa i rozwój wsi lub PFRON

VI. Monitoring

System wdrażania

System wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Dębowiec realizowany będzie przez zespół powołany w tym celu. W skład niego wejdą:

- Wójt Gminy Dębowiec
- Referat Gospodarki Wiejskiej
- Sołtys Wsi Dębowiec
- koordynator ds. pozyskiwania funduszy unijnych w Urzędzie Gminy

Do zadań ww. zespołu będzie należało:

- ustalenie zasad i kryteriów realizacji planu
- zapewnienie zgodności Planu z innymi dokumentami
- opracowanie i składanie wniosków o finansowanie z funduszy zewnętrznych
- bezpośrednia realizacja działań przewidzianych w planie, w zakresie przygotowania niezbędnej dokumentacji oraz nadzór nad wykonawcami
- ewentualne inicjowanie zmian Planu
- opracowanie wskaźników rezultatu planu
- przygotowywanie raportów na temat realizacji Planu

W celu realizacji swoich zadań zespół może korzystać z usług firm zewnętrznych. Poszczególne projekty będą realizowane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi oraz unijnymi.

System monitorowania

W celu sprawnego i efektywnego wdrażania „Planu Odnowy Miejscowości Dębowiec”, konieczne jest ciągłe monitorowanie efektów rzeczowych projektów wchodzących w zakres Planu, efektów realizacji oraz wydatków ponoszonych na ich realizację. System monitorowania będzie wspomagał system zarządzania oraz dostarczał informacji o postępach w realizacji zadań.

Monitoring rzeczowy

Monitoring rzeczowy będzie określał postęp w realizacji Planu. Będzie się odbywał w oparciu o następujące dane:

- wskaźniki produktu – odnoszą się do rzeczowych efektów działalności i podawane są w jednostkach materialnych, np. długość wybudowanych chodników lub dróg,
- wskaźniki rezultatu – odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia Planu i mogą przybierać formę mierników materialnych, np. skrócenie czasu podróży,
- wskaźniki oddziaływania – pokazują one konsekwencje Planu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla beneficjentów bezpośrednich.

Monitoring finansowy

Monitoring finansowy będzie dostarczał danych dotyczących sprawności wydatkowania środków oraz porównania ze środkami zaplanowanymi na ich realizację.

System oceny

Oceny wyników realizacji Planu odnowy Miejscowości dokona Wójt Gminy Dębowiec na podstawie raportów przygotowanych przez Zespół Zarządzający. Raport ten będzie przedstawiany na poszczególnych posiedzeniach Rady Gminy. Ocena ta będzie polegać na weryfikacji założeń przyjętych w planie. Po przeprowadzeniu oceny zostaną sformułowane zalecenia naprawcze, mające na celu pełne wdrożenie planowanych przedsięwzięć.

Komunikacja społeczna

Przewiduje się, że Plan Odnowy Miejscowości Dębowiec przyczyni się do aktywizacji społeczności lokalnej oraz wpłynie na zaangażowanie mieszkańców w działania mające na celu poprawę wizerunku sołectwa. W związku z tym niezbędna jest prawidłowa komunikacja społeczna mająca na celu informowanie społeczności o korzyściach płynących z realizacji Planu. Konieczne jest również zapewnienie dostępu do pełnej informacji.

Komunikacja społeczna będzie polegać na :

- zapewnieniu powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków funduszy strukturalnych na realizację projektów służących rozwojowi regionalnemu dla wszystkich grup docelowych z terenu Gminy, zapewnieniu informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie Gminy i sołectwa,
- inicjowaniu dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym,
- zapewnieniu współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Planu w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia,
- wykorzystaniu nowoczesnych źródeł przekazu i nowoczesnych technologii, m.in. takich jak np. Internet w celu promocji Planu oraz usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Planu.

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie Gminy Dębowiec w powiecie cieszyńskim.....5
Rysunek 2. Położenie Gminy Dębowiec.....6
Rysunek 3. Sołectwa Gminy Dębowiec.....7

Spis tabel

Tabela 1. Rodzaje działalności gospodarczej w Gminie Dębowiec zgodnie z PKD.....18
Tabela 2. Liczba ludności w gminie Dębowiec.....20
Tabela 3. Ludność gminy Dębowiec według grup, wieku i płci.....21
Tabela 4. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym.....22
Tabela 5. Frekwencja w wyborach samorządowych w Gminie Dębowiec.....26
Tabela 6. Frekwencja w wyborach samorządowych w powiecie cieszyńskim.....27
Tabela 7. Struktura rodzin ubiegających się o pomoc społeczną 27
Tabela 8. Powody ubiegania się o zasiłek na terenie Gminy Dębowiec.....28
Tabela 9. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w rozbiciu na sołectwa w 2007 roku 28

Spis wykresów

Wykres 1. Procentowy udział powierzchni poszczególnych sołectw w powierzchni gminy.....8
Wykres 2. Procentowy udział ludności poszczególnych sołectw.....20
Wykres 3. Liczba ludności w sołectwie Dębowiec w latach 2001 - 2007.....22

Spis fotografii

Fot. 1. Park Jubileuszowy wraz z fontanną solankową w Dębowcu.....11
Fot. 2. Stara Szkoła w Dębowcu.....12
Fot. 3. Uroczyste przekazanie wozów strażackich.....24
Fot. 4. Zespół Regionalny „Dębowiec”.....25